

Czyli wszystko, co każdy z nas powinien wiedzieć na temat wizyty z dzieckiem w poradni psychologiczno-pedagogicznej. Nie ma się czego bać!

Poradnia psychologiczno-pedagogiczna znajduje się na terenie każdego większego miasta. Jej podstawowe cele to:

- wspieranie rodzin w sytuacjach problemowych, związanych z rozwojem dzieci;
- diagnozowanie różnorodnych zaburzeń dzieci i młodzieży (np. dysleksja rozwojowa)
- wystawianie orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego czy specjalnego;
- poradnie organizują również specjalistyczne zajęcia dla dzieci i młodzieży, dostosowane do wieku i zaburzeń. Zajęcia te z reguły są nieodpłatne.

Jak korzystać z pomocy poradni?

Do poradni może zgłosić się każdy rodzic z dzieckiem - **także bez specjalnego skierowania od pedagoga szkolnego!**

Placówki zazwyczaj podlegają rejonizacji - tj. zajmują się dziećmi i młodzieżą z placówek znajdujących się w jej zasięgu działania. Większość poradni ma już swoje strony internetowe, w których pokazany jest rejon działania; taką informację można też uzyskać od pedagogów czy nauczycieli.

Korzystanie z pomocy poradni jest bezpłatne i dobrowolne.

Diagnozowanie w poradni - co, kiedy, po co?

Rodzic, który otrzymuje informację o konieczności zgłoszenia się z dzieckiem do poradni psychologiczno-pedagogicznej często jest zaniepokojony. Związane jest to często z niewiedzą. Dlatego warto poznać przyczyny, dla których dziecko może zostać skierowane do poradni przez pedagoga.

Należy wiedzieć, że coraz więcej poradni stworzyło program tzw. badań przesiewowych. Badania te mogą dotyczyć różnych sfer rozwoju u dziecka, np. mowy, słuchu, wzroku, lateralizacji, umiejętności zapamiętywania, koordynacji, znajomości liter i cyfr, czy też umiejętności pisania i czytania. Tworzenie tego typu programów ma na celu jak najszybsze zdiagnozowanie zaburzeń u dzieci i podjęcie u nich jak najwcześniejszej indywidualnej terapii. Im wcześniejsza diagnoza, tym szybsze i bardziej widoczne efekty terapii.

Rodzice powinni pamiętać, iż nie muszą być specjalistami w każdej dziedzinie życia - zatem rzeczy, których sami nie zaobserwowali jako niepokojące, mogą być dla specjalisty sygnałem wymagającym dalszej interwencji.

Jak wygląda wizyta w poradni?

Oto kilka najważniejszych spraw związanych z wizytą w poradni:

- Badania w poradni obejmują spotkanie z pedagogiem i psychologiem.
- Wizyty trwają z reguły od godziny do dwóch godzin.
- Przy pierwszej wizycie specjalista przeprowadza szczegółowy wywiad z rodzicami/opiekunami dziecka. Warto zebrać uprzednio informacje dotyczące fizjologii dziecka, etapów jego rozwoju psychoruchowego (siadanie, raczkowanie, chodzenie), a także przebyte choroby.

- Specjaliści będą dopytywać o sferę emocjonalną dziecka, społeczną i rozwojową. Wszystkie zdobyte od rodziców informacje mogą przysłużyć się do postawienia prawidłowej diagnozy. Pamiętajmy o szczerości w tworzeniu tego wywiadu. Wszelkie podane informacje pozostają w aktach sprawy i bez Państwa wiedzy nie zostaną przekazane „poza mury” poradni.
- Na pierwszą wizytę warto przynieść różnorodne swobodne zapiski i rysunki dziecka np. brudnopisy, prace plastyczne. Takie prace, w które nie ingerował żaden dorosły, są najlepszym materiałem badawczym dla specjalistów. Ponadto, jeżeli placówka oświatowa w której dziecko się uczy nie dostarczyła opinii o dziecku, warto by rodzic na pierwszą wizytę taką opinię miał ze sobą. Niezbędne dla specjalistów będą wszelkie wcześniejsze diagnozy innych specjalistów, a także, jeżeli to istotne, diagnozy lekarskie.
- Większa część wywiadu jest przeprowadzana bez obecności dziecka. Na ten czas warto zaopatrzyć dziecko w książeczkę, kolorowanki. Oczywiście wszystko uzależnione jest od wieku dziecka. Jeżeli mamy taką możliwość warto przyjść z osobą towarzyszącą, która na czas wywiadu pozostanie z dzieckiem na korytarzu.
- Zawsze mile widziani na wywiadzie są oboje rodzice.
- **Badania z dzieckiem przeprowadzane są bez obecności rodzica.** Sytuacja ta umożliwia specjalście nawiązanie indywidualnego kontaktu z dzieckiem, nie rozprasza dziecka w realizacji zadań, a przede wszystkim dziecko pokazuje siebie takim, jakim jest.
- Badania indywidualne z dzieckiem są dla niego samego niczym innym jak zabawą! Dziecko bierze udział w różnorodnych zgadywankach, łamigłówkach, pokazuje specjalście czego już się nauczyło, jak rysuje, jak pisze, jak czyta. Warto wiedzieć, że dla dziecka wizyta w poradni zapamiętana jest często jako czas zabaw, które są dla dziecka przyjemnością;
- Po badaniu rodzice otrzymują szczegółowe informacje na temat osiągnięć swojego dziecka. Wszelkie trudności specjalista omówi i wskaże, jak należy je usprawniać w domu. Bywa i tak, że specjaliści widzą potrzebę powtórzenia badań po pewnym czasie - np. pół roku, rok, kilka lat. Terminy te umożliwiają zaobserwowanie rozwoju, pracy nad trudnościami i postępów.
- Warto pytać, jeżeli objaśnienia specjalisty są dla rodziców niezrozumiałe.
- Poradnie często pytają, czy jest potrzeba wystawienia opinii o dziecku. Taka opinia umożliwi nauczycielom lepsze zrozumienie dziecka i jego możliwości rozwojowych.

Jak przygotować siebie i dziecko na wizytę w poradni?

Rodzice, pamiętajmy że:

- Po pierwsze, skierowanie do poradni jeszcze nic nie znaczy! Czyli nie oznacza, że nasze dziecko ma jakiegokolwiek poważne problemy.
- Zadbajmy o uzyskanie jak największej ilości informacji od osoby, która wystawiła skierowanie - co zostało zaobserwowane, co niepokoi pedagoga;
- W żadnym wypadku nie myślimy - „Moje dziecko jest głupie”, czy też „Ci co to wymyślili na pewno nie mają racji” - takie podejście nie pomoże ani nam ani dziecku;
- Umówmy się na termin badania indywidualnie, dzwoniąc do poradni - tak będzie szybciej, niż czekając na informację ze szkoły;
- Dowiedzmy się w czasie umawiania wizyty, co należy mieć ze sobą na pierwsze spotkanie, jakie dokumenty, rzeczy będą niezbędne, a także przybliżony czas trwania badań w poradni.

Przygotowując dziecko...:

- Porozmawiajmy kiedy i gdzie wybieracie się razem;

- Wytlumaczmy, że poradnia to coś podobnego do szkoły/przedszkola - czeka nas tam zabawa i różnorodne gry, łamigłówki, rysowanki.
- Zadbajmy, aby sformułowanie „badanie” nie kojarzyło się dziecku z wizytą u lekarza, która zwykle wzbudza lęk.
- Wyjaśnimy dziecku, że nie będzie miało stawianych ocen, nikt nie będzie mu robił egzaminów.
- Opowiedzmy dziecku jak może wyglądać ten dzień, przyzwyczajmy je do informacji, że zostanie z panią sam w pokoju, a wy będziecie czekać na niego na korytarzu - tak jak w szkole, przedszkolu.

Po wyjaśnieniu dziecku celu wizyty w poradni, pozytywnym odbiorze przez rodziców informacji o konieczności przeprowadzenia badań - wizyta w poradni stanie się zdecydowanie mniej stresująca dla obu stron. Pozyskana wiedza ułatwia przełamanie stereotypów, poszukiwanie pozytywnej strony tej sytuacji i uniknięcie negatywnych emocji z tym związanych.